

GELECEK İÇİN TOPLAMAK

Hep biliyoruz ki, sahip olduğumuz maddi varlıkların en mütevazileri bile, günü geldiğinde, 20. Yüzyıl sonlarındaki yaşamın tanıkları olarak niteleneceklerdir. Çözülmesi gerekli sorun, bu çağdaş objelerin nasıl toplanacağı, gelecek kuşaklara sunmak üzere, rasyonel bir şekilde nasıl sınıflandırılacağı şeklinde belirlemektedir. 1970'lerin sonunda İsveç'te, bu sorunu tartışmak üzere, dört konferanslık bir konferans dizisi düzenlendi. "Yarın için bugün: İsveç'te objelerin derlenmesi yoluyla günümüz toplumunun müze dokümantasyonunu yapmak" (Today for Tomorrow: Museum Documentation of Contemporary Society in Sweden by Acquisition of Objects) başlığıyla yayınlanan sonuç raporunda şöyle bir uyarı yer almaktadır:

"Eğer bugünün toplumunu dokümente etmezsek gelecek kuşakları kendi tarihlerinden yoksun bırakacağız."

Bu raporun öğütlerini uygulayan İsveç, gelecek için bugünü sistemli bir şekilde derlemek ve dokümente etmek gibi çetin bir görevi yerine getiren, dünyadaki tek ülke oldu.

SAMDOK diye bilinen ("çağdaş dokümantasyon" anlamına gelen İsveççe samtidokumentation sözcüğünün kısaltılmışı) bu ulusal koleksiyon ve dokümantasyon sistemi, Stockholm'deki Nordiska Müzesi'nde çalışan bir sekreteryaya tara-

Çağımızın gelişmiş toplumlarında müzecilik çok geniş kapsamda düşünülmekte, yaşanan çağın toplumsal özelliklerinin ayrıntılı biçimde belgelenerek, gelecek kuşaklara aktarılması amaçlanmaktadır. Bu anlayışın örneklerini Londra Bilim Müzesi'nde de görmek mümkün; Yukarıda Viktorya çağı mutfağı, aşağıda ise çağın tıp teknolojisinden bir bölümün sergilendiği bilgisayarlı tarama ünitesi

1875'te kullanılan bir daktilo.

ından yönetilmektedir. Programlama "sektör" ve "ortam" bazlarında yapılmıştır. Bir "sektör", cam endüstrisi, kış sporları, ekoloji akımı veya kadın modası gibi ilgili fiziksel, sosyal ve/veya ekonomik yapıların toplamı olarak tanımlanmaktadır. Olası sektörlerin sayısı sonsuza varabileceğinden, SAMDOK koleksiyon kararlarını, bir kontrol cetveli önerisi ile yönlendirmeye çalışmaktadır. Öte yandan, üç farklı ortamda (ev ortamı, iş ortamı, sosyal ve ticari ortam) dokümantasyon sürdürülmektedir.

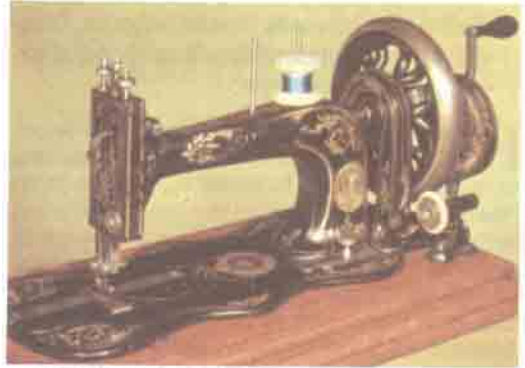
SAMDOK, verimliliği artırmak ve tekrarı önlemek için, derleme sorumluluğunu paylaşmaktadır. Ulusal müzeler kendi uzmanlık alanlarında koleksiyonlar geliştirmektedir. Yerel müzeler, buldukları coğrafik bölgeye özgü olan, bir başka yörede derlenmeyen çağdaş yaşamı belgeleyen örnekleri toplamaktadır.

İsveç'in beş büyük kültür tarihi müzesi, Nodiska Müzesi'nin Alan Araştırma Bölümü'nce geliştirilen ve ev yaşamını dokümante etmek için bir yardımlaşma sistemi olan "Evler Bilgi Potası"nı (Homes Pool) kurdular. Her yıl dönüşümlü olarak bu müzelerden biri, kendi bölgesindeki bir "normal hane halkı"nı dokümante etmektedir. Ailelerin seçiminde SAMDOK Sekreteryası ile Evler Bilgi Potası'nın görüşü alınmaktadır. Derlemede, müze personeli konutun tüm odalarının ve dolaplarının fotoğraflarını çeker. Mobilya donatımı düzeyini çizimlerle saptar ve ev araçlarının listelerini yapar. Ayrıca bina hakkında, tesisatı, teknik donatımı ve mobilyası dahil, bilgi derlerler; hane halkının işleri, eğitim düzeyleri, beslenme ve dinlenme alışkanlıkları gibi özelliklerini saptarlar. Müze ayrıca, yıl boyunca hane halkının kendi ürettikleri veya satın aldıkları objeleri de derler. Herbir müze, bu derlediği objelerin bakım sorumluluğunu üstlenir ve diğer müzeler araştırma veya sergileme için istediğinde onlara verir.

ESPERANTO YOLU İLE YABANCI DİL ÖĞRENİMİ

Yabancı dilleri öğrenmenin en iyi yolu, acaba önce esperantoyu mu öğrenmektir? Santa-Barbara Üniversitesi'nde (Kaliforniya'da) bu amaçla bir pilot sınıf kurmuş olan Amerikalı Profesörler böyle düşünüyorlar. Geçen yüzyılın sonunda Polonyalı Lejzer Ludwik Zamenhof'un bulunduğu bir dil olan esperanto, Avrupa dillerinin en yaygın köklerine dayanır. Öyleyse bu dilin çözülmesi, öğrencilerin Avrupa dillerini daha kolay öğrenmelerini sağlamalıdır. Öte yandan, söz konusu pilot sınıfın başöğretmeni olan Albert Lindmann'a göre, esperantoda ustalık kazanılması yalnızca altı haftalık bir çalışma ister; çünkü esperantoda, yalnızca altı dilbilgisi kuralı vardır ve hiçbir düzensizlik yoktur.

Science et Avenir'den Çeviren:
Dr.Hanaslı GÜR

1886'nın evlerde kullanılan dikiş makinası.

Buna ek olarak da SAMDOK Sekreteryası, gözlemeyi yapan müzenin bulgularının bir envanterini geliştirir ve Evler Bilgi Potası'na bağlı diğer müzelerin bilgisine sunar.

21. Yüzyıl müzelerinin, bizim yaşadığımız bugünü anlamalarını ve ziyaretçilerine anlatmalarını istiyorsak, bugünü derlemek gereklidir. SAMDOK ile İsveçliler bu çok büyük görevi kapsamlı ve çok yönlü bir yaklaşım yapmış bulunuyorlar.

Museums for a new Century'den çev.: Teoman AKTÜRE

Demokrasi öyle bir yönetim türüdür ki, hak ettiğimizden daha iyi yönetilmememizi sağlar.
Bernard SHAW